

Sud Bosne i Hercegovine
Kabinet predsjednika Suda

Суд Босне и Херцеговине
Кабинет председника Суда

Sud Bosne i Hercegovine
Ured predsjednika Suda

Broj: Su:10-16-2/23
Sarajevo, 28.02.2023. godine

MINISTARSTVO FINANSIJA I TREZORA
BOSNE I HERCEGOVINE
Ul. Trg BiH 1
71000 Sarajevo

**PREDMET: Dostava Izvještaja o izvršenju budžeta Suda BiH za period
01.01.2022. - 31.12.2022. godine**

Poštovani,

U skladu sa obavezom koja proizilazi iz člana 22. Zakona o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilnika o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 25/15), te Instrukcije Ministarstva finansija i trezora BiH broj: 05-16-2-477-1-/21 od 05.01.2022.godine, blagovremeno Vam dostavljamo obavezni set obrazaca uz obrazloženje kako slijedi:

- *obrazac - BS Bilans stanja (u prilogu zabilješke)
- *obrazac - 1 Pregled prihoda, primitaka i finansiranja
- *obrazac - 2 Zbirni pregled rashoda po ekonomskim kategorijama (Sud + IPA 2019)
- *obrazac - 2 Pregled rashoda iz budžeta po ekonomskim kategorijama SUD BiH
- *obrazac - 2 Pregled rashoda po ekonomskim kategorijama (IPA-2019)
- *obrazac - 2 Pregled rashoda po ekonomskim kategorijama (tekuća rezerva)
 - Analitički pregled rashoda - zbirni
 - Analitički pregled rashoda - SUD BiH
 - Analitički pregled rashoda - IPA-2019
 - Analitički pregled rashoda- TEKUĆA REZERVA
- *obrazac - 4 Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih-zbirni
- *obrazac - 4/1 Pregled dinamike zapošljavanja u izvještajnom periodu (prilog-pojašnjenje)
- *obrazac - 5 Klasifikacija rashoda i izdataka budžeta po vladinim funkcijama Cofog
- *obrazac - 6 Pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava – zbirni
Pregled donacija
- *obrazac- 6/1 Pregled kapitalnih ulaganja po vrstama, projektima i opremi

Obrazloženje

Budžet Suda Bosne i Hercegovine za 2022. godinu odobren je u iznosu od 19.203.000,00 KM, isti je uvećan za tekuću rezervu u iznosu od 133.500,00 KM, koji je Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine uplatilo kao jednokratnu novčanu pomoć, te je uvećan i za prenos sredstva iz 2021. godine po projektu IPA 2019: „Unaprjeđenje rada na predmetima ratnih zločina u Bosni i Hercegovini“ u iznosu od 111.516,91 KM, kao i za doznačena sredstva u 2022. godini u iznosu od 576.115,03 KM, tako da sveukupni korigovani budžet Suda Bosne i Hercegovine za 2022. godinu iznosi 20.024.131,94 KM.

Sa 31.12.2022. godine budžet je realizovan (Sud + IPA-2019) u ukupnom iznosu 18.220.923,94 KM, što je 91% u odnosu na tako ukupno korigovani budžet. Budžet Suda je realizovan u iznosu od 17.629.185,19 KM, a budžet projekta IPA 2019 u iznosu od 591.738,75 KM.

Sud BiH je u 2022. godini podnio Ministarstvu finansija i trezora BiH zahtjev za prestrukturiranje rashoda u okviru tekućih izdataka odobrenih budžetom, nakon čega je Ministarstvo donijelo Odluku o prestrukturiranju rashoda za 2022. godinu broj: 05-16-2-7934-2/22 od 09.12.2022. godine, kojom je izvršeno je prestrukturiranje rashoda u okviru iznosa odobrenog u budžetu na ekonomskim kategorijama.

Povećana je sljedeća ekonomska kategorija:

- 613200 Izdaci telefonskih i poštanskih usluga (PTT)	20.000,00 KM
- 613300 Izdaci za energiju i komunalne usluge	60.000,00 KM
- 821500 Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	1.000,00KM

Istodobno je umanjena sljedeća ekonomske kategorije:

- 613900 Ugovorene i druge posebne odluke	80.000,00 KM
- 821300 Nabava opreme	1.000,00 KM

Prestrukturiranje je bilo neophodno da bi se izvršilo plaćanje telefonskih, poštanskih, energetskih i komunalnih usluga. Na poziciji izdataka za energiju, gas, te izdataka za vodu i kanalizaciju su bila potrebna dodatna novčana sredstva jer je nakon iseljenja Tužilaštva BiH, a u skladu sa novim sporazumom o raspodjeli prostora i plaćanju energenata unutar Komplexa pravosudnih institucija BiH, došlo do povećanja broja prostorija koje koristi Sud, te broja mjernih mjesta za plaćanje energenata i komunalnih usluga.

Na osnovu Odluke Vijeća ministara Bosne i Hercegovine broj: 185/22 od 30.12.2022. godine o odobravanju sredstava tekuće rezerve za isplatu jednokratne novčane pomoći

zaposlenim u institucijama BiH, Sudu su odobrena sredstva za isplatu jednokratne novčane pomoći sudijama, stručnom i administrativno-tehničkom osoblju u iznosu od **133.500,00 KM**. Odobrena sredstva se odnose na 267 uposlenika, kojima je isplaćena jednokratna pomoć u iznosu od 500,00 KM.

Obavještenjem Ministarstva finansija i trezora BiH broj: 08-16-1-7850-7/22 od 08.12.2022. godine godine, izdvojena su sredstva za produženje implementacionog perioda projekta „Unapređenje rada na predmetima ratnih zločina u BiH“, Grant Ugovor broj: 2020/421-732 u iznosu od **117.349,80 KM**, a u svrhu isplate bruto plaća i naknada IPA 2019 osoblju za period realizacije od 07.12.2022. godine. Sa 31.12.2022. godine navedena sredstva su realizovana u iznosu od 45.161,82 KM.

Dana 31.12.2020. godine potpisan je Interni finansijski memorandum o razumijevanju o zajedničkim aktivnostima u cilju realizacije odredbi Grant sporazuma „Unaprjeđenje rada na predmetima ratnih zločina u BiH“ između Ministarstva finansija i trezora BiH i Suda BiH. U skladu sa članom 2. stav 2. i članom 3. Memoranduma, dana 21.02.2022. godine doznačena je druga tranša u iznosu od **458.765,23 KM**. Sa 31.12.2022. godine sredstva su realizovana u iznosu od **546.576,93KM** (bruto plaće i naknade u iznosu od 414.030,37, naknade troškova zaposlenih u iznosu od 53.868,46 i ugovorene usluge u iznosu od 78.678,10KM).

Učešće plaća u strukturi rashoda (Sud + IPA 2019) je dominantno i iznosi 13.200.225,97 KM. Plaće po projektu iznose 454.618,07 KM, a za Sud 12.745.607,90 KM. U odnosu na isti period prethodne godine veće su za 3,7% (Sud + projekat), a razlog je uvećanje platnih koeficijenata za sudije i stručno osoblje Suda BiH, shodno članu 6. Zakona o plaćama i drugim naknadama u sudskim i tužilačkim institucijama na nivou BiH, a u skladu sa podacima Agencije za statistiku BiH o rastu prosječne neto plaće u BiH za prethodnu godinu, kao i zbog primjene Metodologije za raspoređivanje zaposlenog unutar platnog razreda, te izmjene platnih koeficijenata za zaposlenike kojima se plaće obračunavaju shodno odredbama Zakona o plaćama i drugim naknadama u institucijama BiH.

Stvarni broj zaposlenih na dan 31.12.2022. godine je 284 (Sud 269 + projekat 15), dok je prema COIP-u 286 (razlika u odstupanju je u broju uposlenika koji su prestali sa radom u decembru, ali su ostali prijavljeni u COIP-u radi obračuna plaća za decembar, dok je u dinamici upošljavanja njihov prestanak rada već evidentiran). Prosječan broj zaposlenih u 2022. godini iznosio je 285 uposlenika.

Naknade troškova zaposlenih iznose 1.486.870,11 KM i veće su u odnosu na isti period prethodne godine za 21,4%. Naknade za Sud iznose 1.294.927,53 KM i u odnosu na isti period prethodne godine veće su za 9,6%, a razlog je uvećanje naknade za ishranu tokom rada i prevoza na posao i s posla, shodno Odluci o izmjeni Odluke o visini novčane naknade zaposlenim u institucijama BiH („Službeni glasnik BiH, broj 60/22) i Odluci o izmjenama Odluke o visini, načinu i postupku ostvarivanja prava na

naknadu za prijevoz na posao i prijevoz s posla u institucijama BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 61/22).

Ukupni troškovi konto 6131-6138 (bez ugovorenih usluga konto 6139) iznose 783.600,00 KM i veći su za 13,87% u odnosu na isti period prethodne godine. Razlog povećanja je rast cijena na tržištu (komunalne usluge, usluge održavanja i nabavka svih materijala).

Putni troškovi konto 613100 iznose 10.818,89 KM i veći su u odnosu na isti period prethodne godine, jer su u 2022. godini ukinute restriktivne epidemiološke mjere koje su bile na snazi u prethodnoj godini. Troškovi po osnovu putovanja u zemlji iznose 2.850,79 KM, a putni troškovi po osnovu putovanja u inostranstvu iznose 7.968,10 KM.

Ukupni izdaci telefonskih i PTT usluga, konto 613200 iznose 253.562,19 KM, i odnose se na poštanske usluge (222.625,11 KM), fiksne telefone (19.816,10 KM), mobilne telefone (4.108,18 KM), internet (7.012,80 KM). U odnosu na isti period prethodne godine veći su za 7,9%.

Izdaci za poštanske usluge su veći za 8,2% u odnosu na prethodnu godinu. Redovno se vrši sravnjenje evidencije iz otpremne knjige pisarne Suda sa fakturama koje ispostavlja pošta.

Izdaci po osnovu fiksnih telefona u iznosu od 19.816,10 KM manji su u odnosu na prethodnu godinu za 4,40%. Prema internom pravilniku određeni su mjesečni limiti od pet grupa za korištenje telefona u službene svrhe. Vršiti se redovna kontrola nastalih troškova, a prekoračenja dozvoljenog limita se evidentiraju kao obustava uposlenicima i ista se uplaćuju na račun ili se pravdaju na osnovu službene zabilješke.

Troškovi mobilnih telefona iznose 4.108,18 KM i manji su za 0,80% u odnosu na isti period prethodne godine. U skladu sa internim aktom, pravo na korištenje mobilnih telefona ostvaruje 18 uposlenika i to u rasponu od 15,00 do 200,00 KM.

Izdaci za energiju i komunalne usluge konto 613300 iznose 304.395,76 KM i veći su za 17,2% u odnosu na isti period prethodne godine zbog povećanja cijene električne energije na tržištu i zbog dodjele novih prostorija Sudu unutar Komplexa pravosudnih institucija BiH, što je utjecalo na povećanje troškova električne energije i komunalnih usluga.

Troškovi po osnovu materijala konto 613400 iznose 102.617,47 i veći su za 15,5% u odnosu na isti period prethodne godine, a razlog povećanja je povećanje cijena materijala i sitnog inventara na tržištu. Značajni izdaci odnose se na kompjuterski materijal, kancelarijski materijal i materijal za čišćenje.

Ukupni izdaci za usluge prevoza i goriva konto 613500 iznose 5.143,01 KM i veći su za 65,7 % u odnosu na isti period prethodne godine, a razlog povećanja je rast cijena goriva u 2022. godini. Od toga izdaci za gorivo i motorno ulje iznose 4.531,61 KM, a izdaci za registraciju 611,40 KM.

Ukupan broj službenih vozila sa kojim raspolaže Sud Bosne i Hercegovine utvrđen je Tabelom 1. Pravilnika o uvjetima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 26/14) i iznosi 3 vozila od čega: 1 vozilo niže klase, 1 vozilo niže srednje klase i 1 vozilo više srednje klase. Članom 6. Pravilnika o uvjetima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u Sudu Bosne i Hercegovine (Su:10-36/22 od 28.01.2022. godine) propisano je da pravo na korištenje službenog vozila više srednje klase ima predsjednik Suda Bosne i Hercegovine, pravo na korištenje službenog vozila niže srednje klase imaju sudije, registrar, generalni sekretar, pomoćnici generalnog sekretara, sekretari i rukovodici odjeljenja, i ostali zaposleni kada je to neophodno radi obavljanja poslova iz nadležnosti Suda Bosne i Hercegovine, dok pravo na korištenje službenog vozila niže klase imaju ostali zaposleni kada je to neophodno radi obavljanja poslova iz nadležnosti Suda Bosne i Hercegovine, kao i radi obavljanja administrativnih i kurirskih poslova. U 2022. godini nije bilo prodaje niti kupovine novih službenih vozila.

Izdaci za tekuće održavanje konto 613700 iznose 104.587,59 KM, i najvećim dijelom se odnose na materijal za održavanje i usluge održavanja opreme (računarske opreme, opreme za video nadzor, održavanje mrežne i serverske opreme kao i računarskih programa). U odnosu na isti period prethodne godine veći su za 11,3%, a razlog je nestabilnost cijena na tržištu usluga i materijala.

Izdaci osiguranja i bankarskih usluga konto 613800 iznose 2.474,43 i odnose se na osiguranje vozila u iznosu od 2.362,55 i izdaci bankarskih usluga u iznosu od 111,88 KM.

Ugovorene usluge konto 613900 iznose 2.501.075,38 KM, što je 85,56% u odnosu na ukupno odobrena sredstva, i veći su u odnosu na prethodnu godinu za 34,3%. Razlog slabijeg izvršenja u prethodnoj godini bila je pandemija koronavirusa, jer se zbog restriktivnih mjera suđenja nisu mogla odvijati u punom kapacitetu. U 2022. godini su ukinute sve mjere, te se suđenja odvijaju u punom kapacitetu.

Najveći udio u strukturi ovih troškova odnosi se na troškove krivičnog postupka, i to: pravne usluge – advokati po službenoj dužnosti kto 613932 (2.017.881,45 KM), troškove svjedoka kto 613966 (82.17923 KM), usluge prevođenja (49.263,52 KM), usluge vještačenja (42.840,33 KM), te troškove po osnovu oslobađajućih presuda kto 613968 (236.172,54 KM).

Pravne usluge se odnose na troškove advokata koje po službenoj dužnosti postavlja Sud u slučajevima i način definisan Zakonom o krivičnom postupku BiH. Članom 186. stav 2. Zakona propisano je da se zahtjev s podacima o visini troškova može podnijeti najkasnije u roku o šest mjeseci od dana dostavljanja pravomoćne presude ili rješenja o obustavi krivičnog postupka osobi koja ima pravo da postavi takav zahtjev, zbog čega je teško prognozirati ukupno potrebna sredstva na ovoj poziciji, jer advokati mogu potraživati troškove u bilo kojoj fazi trajanja postupka.

Usluge reprezentacije konto 613914 iznose 3.971,20 KM ili 19,86% u odnosu na odobrena sredstva. Odlukom o uslovima i načinu upotrebe sredstava za reprezentaciju je definirano da pravo na reprezentaciju ostvaruje predsjednik Suda i druga lica u Sudu koje predsjednik Suda ovlasti, s tim što troškovi na godišnjem nivou ne mogu prelaziti iznos od 20.000,00 KM.

U ovom periodu izvršena je nabavka stalnih sredstava u iznosu od 249.153,00 KM, što je 95,83% u odnosu na odobrena sredstva, i ista su nabavljena u skladu sa namjenskom strukturom kapitalnih izdataka odobrenom od strane MFT-a.

Napominjemo da je dio sredstava u ukupnom iznosu od 122.208,14 KM, knjižen u skladu sa instrukcijom broj: 01-08-16-1-8801-1/15 (konta 821312, 821313, 821512, 821614/391292). Knjiženje je izvršeno na osnovu zaključenih Ugovora o nabavci, a za koje je provedena zakonom predviđena procedura javnih nabavki.

U 2022. godini, Sudu su donirana sredstva u naturalnom obliku u vrijednosti od 1.049,00 KM. Sredstva su donirana od strane UNDP-a i predstavljaju pomoć koju UNDP u BiH pruža Sudu BiH, u sklopu projekta „Zeleni ekonomski razvoj“, a koji finansira Vlada Kraljevine Švedske, te implementira UNDP u BiH.

Vrijednost stalnih sredstava na dan 31.12.2022. godine iznosi :

- Nabavna vrijednost stalnih sredstva iznosi	5.370.458,62 KM
- Ispravka vrijednosti stalnih sredstava iznosi	4.702.826,30 KM
- Sadašnja vrijednost stalnih sredstava iznosi	667.632,32 KM

Sa stanjem na dan 31.12.2022. godine uredno je izvršen popis imovine i obaveza u skladu sa propisima koji tretiraju ovu oblast, sačinjen je izvještaj, te donesena interna akta potrebna za izvršenje radnji po nalazima komisije putem informacijskog sistema finansijskog upravljanja u Ministarstvu finansija i trezora institucija BiH.

Spoljni saradnici u tretiranom periodu nisu angažovani putem ugovora o djelu, kao i ugovora o privremenim i povremenim poslovima.

Prihodi po osnovu taksi i prihodi po osnovu kazni u kaznenom postupku su evidentirani u bruto bilanci suda sukladno Naredbi o izmjenama i dopunama naredbe o uplatnim računima o administrativnim taksama („Službeni glasnik BiH“, broj 19/14), i na dan 31.12.2022. godine iznose **5.258.451,98 KM**, i to:

- Sudske takse	248.590,62 KM
- Administrativne takse	164.727,40 KM
- Kazne u kaznenom postupku	4.839.691,17 KM
- Prihodi od refundacije bolovanja iz ranijih godina	4.442,79 KM
- Ostali prihodi	1.000,00 KM

U skladu sa preporukama interne revizije, koje su date u Izvještaju o reviziji korištenja i održavanja službenih vozila u Sudu BiH i Izvještaju o reviziji procesa obračuna i isplate plaća u Sudu BiH, usvojeni su novi interni akti, tačnije, Pravilnik o uvjetima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u Sudu BiH (broj: Su:10-36/22 od 28.01.2022. godine) i Interne procedure za proces obračuna i isplate plaća i naknada u Sudu BiH (broj: Su:10-269/22 od 12.08.2022. godine), čime su realizovane preporuke interne revizije i aktivnosti iz Plana aktivnosti za provođenje preporuka.

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine, u Izvještaju o obavljenoj finansijskoj reviziji Suda Bosne i Hercegovine za 2021. godinu, dao je pozitivno mišljenje i o finansijskim izvještajima i o usklađenosti, uz dvije preporuke koje glase: „Sud treba u zabilješkama uz finansijske izvještaje objelodaniti informaciju o vrsti i ročnoj strukturi potraživanja evidentiranih u pomoćnim evidencijama“, i „Potrebno je da Sud u saradnji sa Ministarstvom finansija i trezora BiH poduzme aktivnosti na iznalaženju odgovarajućeg modela za knjigovodstveno evidentiranje potraživanja iz pomoćnih evidencija u Glavnu knjigu“.

Sud je poduzeo sve potrebne aktivnosti na realizaciji navedenih preporuka, te je informacija o vrsti i ročnoj strukturi potraživanja evidentiranih u pomoćnim evidencijama Suda sastavni dio finansijskog izvještaja o izvršenju budžeta za 2022. godinu. Također, održan je i sastanak sa predstavnicima Ministarstva kako bi se pokušao pronaći odgovarajući model za knjigovodstveno evidentiranje potraživanja iz pomoćnih evidencija u glavnu knjigu, ali je ustanovljeno da bi evidentiranjem potencijalnih novčanih kazni kao potraživanja iz pomoćnih evidencija Suda direktno u glavnu knjigu trezora u zbirnim iznosima na kraju godine došlo do odstupanja od računovodstvenih principa sveobuhvatnosti i pojedinačnom iskazivanju događaja u glavnoj knjizi, te da pravosudni sporovi i njihovo buduće uplaćivanje ili eventualno neuplaćivanje i pokretanje prinudne naplate ne predstavljaju računovodstvena potraživanja Suda BiH kao proračunskog korisnika, već potencijalne buduće prihode temeljem novčanih kazni. Shodno navedenom, i Ministarstvo finansija i trezora BiH je smatralo svrsishodnim da se informacija o novčanim kaznama i vjerovatnoći naplate objavljuje uz detaljno obrazloženje u tekstualnom dijelu godišnjeg izvještaja Suda BiH.

Pregled novčanih potraživanja

Uvažavajući preporuke Ureda za reviziju institucija Bosne i Hercegovine, u nastavku dajemo detaljan pregled novčanih potraživanja evidentiranih u pomoćnim evidencijama Suda Bosne i Hercegovine.

Sudske takse

Zakonom o sudskim taksama u postupku pred Sudom Bosne i Hercegovine propisano je da taksena obaveza nastaje za podneske - u trenutku kada podnesak bude neposredno predat ili zaprimljen kod Suda; za sudske odluke - kada se stranci ili njenom zastupniku uruči prepis odluke; za ostale radnje - kad je zatraženo njihovo preduzimanje, odnosno kad Sud počne postupanje.

**Tabela 1. Pregled potraživanja za takse pred Sudom BiH za period
01.01.2022. – 31.12.2022. godine**

PERIOD	IZNOS POTRAŽIVANJA (KM)	IZNOS UPLATE (KM)	RAZLIKA (KM)	PROCENAT NAPLATE
JANUAR	20,301.60	19,101.60	1,200.00	94%
FEBRUAR	25,208.70	13,838.70	11,370.00	55%
MART	20,047.24	18,699.24	1,348.00	93%
APRIL	38,997.39	35,210.39	3,787.00	90%
MAJ	21,786.16	20,786.16	1,000.00	95%
JUNI	15,283.20	14,333.20	950.00	94%
JULI	13,526.90	11,542.10	1,984.80	85%
AVGUST	14,579.00	13,481.00	1,098.00	92%
SEPTEMBAR	9,414.00	8,914.00	500.00	95%
OKTOBAR	22,527.54	16,935.74	5,591.80	75%
NOVEMBAR	25,421.55	14,220.00	11,201.55	56%
DECEMBAR	41,848.00	14,800.00	27,048.00	35%
UKUPNO	268,941.28	201,862.13	67,079.15	75%

Sa 31.12.2022. godine, po osnovu sudskih taksi evidentiran je ukupan prihod u iznosu od 248.590,62 KM, od čega se iznos od 201.862,13 KM odnosi na uplate za potraživanja nastala u toku 2022. godine, dok se preostali iznos odnosi na

potraživanja nastala u ranijim godinama. Posmatrajući potraživanja evidentirana u periodu od 01.01.2022. do 31.12.2022. godine, procenat naplate prihoda po osnovu sudskih taksi iznosio je 75% u 2022. godini, što je neznatno više u odnosu na ostvarenih 74% naplate potraživanja po osnovu sudskih taksi u 2021. godini.

Usaglašavanje uplata sa podacima u glavnoj knjizi se vrši redovno da bi se u CMS sistem mogli unijeti stvarni podaci o plaćenim taksama, a pomoćnu evidenciju vodi referent na način da sravnjava dostavljene uplatnice sa analitičkom karticom i CMS-om. Obzirom da ne postoji mogućnost elektronskog sravnjavanja, navedeni posao se obavlja manuelno – vršenjem uvida u uplatnicu i analitičku karticu, te unos plaćene takse u CMS i pomoćnu evidenciju.

Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o sudskim taksama u postupku pred Sudom BiH, koji je stupio na snagu dana 05.12.2020. godine, za fizička lica članom 15. propisuje prinudnu naplatu taksene obaveze, te kada predmeti ispune uslov za izvršenje prinudne naplate po navedenoj izmjeni, predmeti dostavljeni sudijama radi donošenja rješenja o prinudnoj naplati. Kako je odredbom člana 15. propisano da se na navedno rješenje može izjaviti žalba u roku od 8 dana, to nakon proteka žalbenog roka i roka za dobrovoljno plaćanje rješenje predstavlja izvršni naslov koji se prosljeđuje nadležnom sudu na izvršenje prema mjestu prebivališta.

Za potraživanja od pravnih lica, izvršna rješenja koja donose sudije se dostavljaju na izvršenje banci kod koje se vodi račun dužnika, te se temeljem takvih rješenja realizira prinudna naplata, a u skladu sa članom 17. Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o sudskim taksama u postupku pred Sudom BiH.

Novčane kazne

Prilikom izricanja presude kojom je počinitelj krivičnog djela oglašen krivim, odnosno, pravno lice oglašeno odgovornim za počinjenje krivičnog djela, Sud Bosne i Hercegovine kao sankciju može izreći novčanu kaznu, oduzeti imovinsku korist stečenu izvršenjem krivičnog djela i optuženog obavezati na plaćanje troškova krivičnog postupka. Visina novčane obaveze i rok za izvršenje iste određuju se u izreci presude.

Sud Bosne i Hercegovine je izradio aplikaciju za evidenciju novčanih potraživanja, s ciljem da se omogućiti povezivanje potraživanja po osnovu sudskih odluka sa uplatama u glavnoj knjizi, efikasno praćenje stvarnog stanja naplaćenih i nenaplaćenih prihoda, te da se osigura vidljivi trag o svim preduzetim radnjama od momenta kad Sud donese odluku do same uplate po osnovu konkretnog predmeta.

Aplikacija Naplata novčanih potraživanja predstavlja pomoćnu evidenciju u koju se, po pravosnažnosti presude, unose sva novčana potraživanja po broju predmeta i licu, i

sadrži sve informacije o pravosnažnim predmetima, potraživanja, uplate, kao i rokove za izvršenje obaveze. Predmeti se u aplikaciju unose od 2020. godine, kada je puštena u rad, a sravnjenje podataka u starim predmetima vrši se u okviru ranije formiranih internih evidencija o potraživanjima i naplaćenim prihodima u formi excel tabela.

Nakon pravosnažnosti presude, osuđenom se dostavlja akt – platni nalog sa detaljnim instrukcijama za uplatu novčanih sredstava u budžet institucija Bosne i Hercegovine. Stručni saradnici koji rade na predmetima, po pravosnažnosti presude, u aplikaciju unose podatke o predmetu i iznos potraživanja, te se u saradnji sa Odjeljenjem za materijalno-finansijske poslove vrši praćenje i sravnjenje uplata.

Ukoliko i kad se ustanovi da je protekao rok za dobrovoljno plaćanje određen presudom, uz konsultaciju sa sudijom/predsjednikom vijeća, a uzimajući u obzir sve okolnosti konkretnog slučaja, a ponajviše lične i porodične prilike osuđenog, odnosno, da li je u ostavljenom roku bio u finansijskoj mogućnosti da izvrši obavezu, osuđenom se najčešće šalje još jedan akt – opomena za plaćanje, na koji način se osuđeni ponovo poziva da dobrovoljno izvrši novčanu obavezu.

Novčana kazna izrečena osuđenom fizičkom licu se ne naplaćuje prinudno, već se ista u slučaju neplaćanja zamjenjuje kaznom zatvora, u skladu sa članom 47. Krivičnog zakona BiH, dok se novčana kazna izrečena pravnim licima, imovinska korist stečena krivičnim djelom, kao i troškovi krivičnog postupka, u slučaju izostanka dobrovoljnog ispunjenja obaveze, naplaćuju prinudnim putem.

Članom 379. Zakona o obligacionim odnosima propisano je da sva potraživanja koja su utvrđena pravosnažnom sudskom odlukom, ili odlukom drugog nadležnog organa, zastarijevaju za deset godina, pa i ona za koja zakon, inače, predviđa kraći rok zastarjelosti.

Postupak prinudne naplate se započinje podnošenjem prijedloga za izvršenje uz dostavljanje pravosnažne presude upućen Izvršnom referatu u okviru Upravnog odjeljenja Suda BiH. Članom 3. Zakona o izvršnom postupku pred Sudom BiH, propisano je da se izvršni postupak pokreće prijedlogom povjerioca, a kada je to zakonom izričito određeno, pokreće se po službenoj dužnosti. U izvršnom postupku se vrši provjera imovnog stanja dužnika, odabira predmeta i sredstva izvršenja na kojima se po Zakonu o izvršnom postupku pred Sudom BiH može provesti izvršenje radi ostvarenja potraživanja ili njegovog obezbjeđenja, te se naposljetku donosi rješenje o izvršenju.

Bitno je istaći da je Zaključkom Kolegija Pravobranilaštva Bosne i Hercegovine, od 09.04.2013. godine, prekinuta višegodišnja uspostavljena praksa između Suda BiH i Pravobranilaštva BiH u postupcima izvršenja prinudne naplate gore navedenih potraživanja koja se imaju naplatiti od počinitelaca krivičnih djela oglašanih krivim pravosnažnim presudama Suda BiH, a budući da je Pravobranilaštvo BiH do

donošenja pomenutog Zaključka preduzimalo poslove iz svoje nadležnosti, u skladu sa članom 13. stav 2. Zakona o Pravobranilaštvu BiH, a s ciljem pravne zaštite imovine i imovinskih interesa BiH, odnosno, zastupalo Bosnu i Hercegovinu u postupcima izvršenja, što više nije slučaj.

Pravobranilaštvo BiH je nakon donošenja Zaključka počelo vraćati sve prijedloge za izvršenje mjera Suda BiH, uključujući i prijedloge za izvršenje mjere oduzimanja imovinske koristi, iako je odredbom člana 180. stav 2. ZKP BiH, na koju se Pravobranilaštvo poziva, explicite propisano da se samo prinudna naplata troškova krivičnog postupka u korist budžeta BiH vrši po službenoj dužnosti.

Sud BiH je u više navrata inicirao i održao sastanke sa Pravobranilaštvom, međutim, kako isti nisu polučili adekvatno rješenje, odlučeno je da privremeno, do iznalaženja konačnog rješenja, Krivično odjeljenje Suda BiH podnosi prijedloge za izvršenje i to direktno sudiji na Izvršnom referatu u okviru Upravnog odjeljenja Suda BiH.

Sud se na ovaj korak odlučio isključivo uvažavajući opći društveni interes, osobito lošu ekonomsku situaciju u društvu, s ciljem sprječavanja koruptivnih aktivnosti, te svakako uvažavajući razloge pravičnosti i efikasnosti, budući da neprovođenjem pravosnažnih sudskih odluka iste ostaju samo „mrtvo slovo na papiru“, a višemilionska novčana sredstva koja pripadaju državi Bosni i Hercegovini, ostaju nenaplaćena. Novčani iznosi koji se od počinitelaca krivičnih djela imaju naplatiti po osnovu oduzete imovinske koristi pravosnažnim sudskim presudama samo Odjela II za organizovani kriminal, privredni kriminal i korupciju Suda BiH, su milionski ili višemilionski na godišnjem nivou.

Detaljan pregled ukupnih potraživanja po osnovu novčanih kazni u krivičnom postupku dat je u nastavku.

**Pregled ukupnih potraživanja po osnovu novčanih kazni u krivičnom postupku
za period 2011. - 2022. godina**

PERIOD	UKUPNO POTRAŽIVANJE (KM)	UKUPNO UPLATA (KM)	NENAPLAĆENO POTRAŽIVANJE (KM)	PROCENAT NAPLATE
2011.	143,856.21	0.00	143,856.21	0%
2012.	456,830.29	125,566.15	331,264.14	27%
2013.	2,183,930.95	465,070.68	1,718,860.27	21%
2014.	1,411,848.65	314,455.96	1,097,392.69	22%
2015.	1,421,273.98	780,616.21	640,657.77	55%
2016.	6,128,986.16	414,547.46	5,714,438.70	7%
2017.	689,182.47	252,442.03	436,740.44	37%
2018.	11,988,943.80	933,488.30	11,055,455.50	8%
2019.	9,514,289.30	3,184,803.44	6,329,485.86	33%
2020.	5,616,329.65	1,941,036.02	3,675,293.63	35%
2021.	1,398,767.61	854,164.89	544,602.72	61%
2022.	1,584,853.40	629,099.13	955,754.27	40%
UKUPNO	42,395,236.26	9,895,290.27	32,499,945.99	23%

Strukturu prihoda od novčanih kazni u krivičnom postupku, shodno odredbama Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine čine novčane kazne, zamjena kazne zatvora u novčanu, troškovi krivičnog postupka, troškovi paušala i oduzeta protupravno stečena imovinska korist.

Sa 31.12.2022. godine, prihodi od novčanih kazni u krivičnom postupku su ostvareni u ukupnom iznosu od 4.839.691,17 KM, od čega se 629.099,13 KM odnosi na uplate potraživanja nastalih tokom 2022. godine, a preostali iznos od 4.210.592,04 KM odnosi na uplate potraživanja po osnovu novčanih kazni iz prethodnih godina.

Ukupna potraživanja po osnovu novčanih kazni u krivičnom postupku za period 2011. – 2022. godina iznose 42.395.236,26 KM, te je u navedenom periodu naplaćeno ukupno 9.895.290,27 KM, odnosno, 23% ukupno potraživanog iznosa. Kada je u pitanju 2022. godina, ukupna potraživanja po osnovu novčanih kazni u krivičnom postupku iznosila su 1.584.853,40 KM, a naplaćeno je ukupno 629.099,13 KM, te je procenat naplate za 2022. godinu iznosio 40%. Detaljan pregled i struktura potraživanja u okviru ukupnih potraživanja po osnovu novčanih kazni u krivičnom postupku nalazi se u nastavku.

**Pregled ukupnih potraživanja po osnovu novčanih kazni
za period 2011. - 2022. godina**

PERIOD	UKUPNO POTRAŽIVANJE (KM)	UKUPNO UPLATA (KM)	NENAPLAĆENO POTRAŽIVANJE (KM)	PROCENAT NAPLATE
2011.	0.00	0.00	0.00	-
2012.	12,000.00	12,000.00	0.00	100%
2013.	75,750.00	8,000.00	67,750.00	11%
2014.	69,000.00	64,000.00	5,000.00	93%
2015.	45,500.00	15,500.00	30,000.00	34%
2016.	457,000.00	197,000.00	260,000.00	43%
2017.	59,000.00	9,000.00	50,000.00	15%
2018.	97,500.00	92,500.00	5,000.00	95%
2019.	68,978.00	0.00	68,978.00	0%
2020.	948,300.00	587,800.00	360,500.00	62%
2021.	323,300.00	242,950.00	80,350.00	75%
2022.	320,532.66	202,982.66	117,550.00	63%
UKUPNO	2,476,860.66	1,431,732.66	1,045,128.00	58%

U skladu sa članom 47. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, novčana kazna se ne naplaćuje prinudno. Ako se novčana kazna ne plati u roku koji je utvrđen presudom, sud će bez odlaganja donijeti odluku da se novčana kazna zamijeni kaznom zatvora. Novčana kazna će se zamijeniti kaznom zatvora tako što će se za svaki započeti dnevni iznos novčane kazne, odnosno ako je novčana kazna bila izrečena u određenom iznosu, za svakih započelih 100 KM novčane kazne odrediti jedan dan zatvora, s tim što ne može prekoračiti propisanu kaznu za to djelo. Ako osuđeni isplati samo dio novčane kazne, ostatak će se srazmjerno pretvoriti u zatvor, a ako osuđeni isplati ostatak novčane kazne, izvršenje zatvora će se obustaviti.

Članom 46. stav 7. istog Zakona definisano je da se u presudi određuje rok plaćanja novčane kazne, koji ne može biti kraći od petnaest dana ni duži od šest mjeseci, ali u opravdanim slučajevima sud može dopustiti da osuđeni isplati novčanu kaznu i u otplatama, s tim da rok isplate ne može biti duži od jedne godine.

Ukupna potraživanja po osnovu novčanih kazni u periodu od 2011. do 2022. godine iznose 2.476.860,66 KM, te ukupan procenat naplate potraživanja u navedenom periodu iznosi 58%, odnosno, 1.431.732,66 KM. Kada je u pitanju 2022. godina,

ukupna potraživanja po osnovu novčanih kazni iznosila su 320.532,66 KM, te je naplaćeno ukupno 202.982,66 KM, što je 63% naplaćenih potraživanja za 2022. godinu.

Pregled ukupnih potraživanja po osnovu zamjene kazne zatvora u novčanu kaznu za period 2011. – 2022. godina

PERIOD	UKUPNO POTRAŽIVANJE (KM)	UKUPNO UPLATA (KM)	NENAPLAĆENO POTRAŽIVANJE (KM)	PROCENAT NAPLATE
2011.	0.00	0.00	0.00	-
2012.	0.00	0.00	0.00	-
2013.	105,500.00	105,500.00	0.00	100%
2014.	56,480.55	56,480.55	0.00	100%
2015.	192,600.00	192,600.00	0.00	100%
2016.	91,000.00	91,000.00	0.00	100%
2017.	180,080.00	180,080.00	0.00	100%
2018.	73,000.00	73,000.00	0.00	100%
2019.	43,200.00	43,200.00	0.00	100%
2020.	652,753.36	508,328.36	144,425.00	78%
2021.	441,706.45	403,556.45	38,150.00	91%
2022.	461,404.70	304,002.70	157,402.00	66%
UKUPNO	2,297,725.06	1,957,748.06	339,977.00	85%

U skladu sa članom 42a Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, izrečena kazna zatvora do jedne godine će se na zahtjev osuđenog zamijeniti novčanom kaznom koja se plaća u jednokratnom iznosu u roku od 30 dana. Kazna zatvora zamjenjuje se novčanom tako što se svaki dan izrečene kazne zatvora izjednačava s jednim dnevnim iznosom novčane kazne ili sa 100 KM ako se novčana kazna utvrđuje u određenom iznosu. U slučaju da se kazna ne plati u previđenom zakonskom roku, Sud donosi odluku o izvršenju kazne zatvora. Ako se novčana kazna plati samo djelimično, izvršit će se kazna zatvora srazmjerno iznosu koji nije plaćen. Članom 16. Krivičnog zakona BiH propisano je da je rok zastarijevanja 3 godine.

Ukupna potraživanja po osnovu zamjene kazne zatvora u novčanu kaznu za period 2011. - 2022. godina iznose 2.297.725,06 KM, dok je naplaćeno ukupno 1.957.748,06 KM, što je ukupno 85% naplate potraživanja po navedenom osnovu. Posmatrajući

2022. godinu, iznos potraživanja po osnovu zamjene kazne zatvora u novčanu kaznu iznosi 461.404,70 KM, te je naplaćeno ukupno 304.002,70 KM za navedeni period, što čini procenat naplate od 66% u 2022. godini.

**Pregled ukupnih potraživanja po osnovu troškova krivičnog postupka
za period 2011. - 2022. godina**

PERIOD	UKUPNO POTRAŽIVANJE (KM)	UKUPNO UPLATA (KM)	NENAPLAĆENO POTRAŽIVANJE (KM)	PROCENAT NAPLATE
2011.	0.00	0.00	0.00	-
2012.	0.00	0.00	0.00	-
2013.	210,483.42	135,971.84	74,511.58	64.6%
2014.	122,895.88	46,009.97	76,885.91	37.4%
2015.	150,097.88	31,048.00	119,049.88	20.7%
2016.	38,099.28	2,452.08	35,647.20	6.4%
2017.	438,321.45	55,672.93	382,648.52	12.7%
2018.	10,378,058.44	41,924.73	10,336,133.71	0.4%
2019.	2,519,454.26	21,581.72	2,497,872.54	0.9%
2020.	95,302.16	3,026.80	92,275.36	3.2%
2021.	52,960.56	420.00	52,540.56	0.8%
2022.	23,988.46	3,131.10	20,857.36	13.1%
UKUPNO	14,029,661.79	341,239.17	13,688,422.62	2.4%

Troškovi krivičnog postupka su svi troškovi nastali tokom samog postupka, kao što su troškovi svjedoka, vještaka i tumača, izdaci za dovođenje osumnjičenog, odnosno optuženog ili lica lišenog slobode, troškove liječenja osumnjičenog, odnosno optuženog dok se nalazi u pritvoru, te nužni izdaci postavljenog branioca po službenoj dužnosti. Članom 2. stav 3. Odluke Vijeća ministara BiH o naknadi troškova krivičnog postupka prema Zakonu o krivičnom postupku BiH propisano je da se ovi troškovi isplaćuju unaprijed iz sredstava budžeta Suda, a naplaćuju se kasnije od lica koja su dužna da ih nadoknade po odredbama Zakona o krivičnom postupku.

Ukupna potraživanja po osnovu troškova krivičnog postupka za period od 2011. do 2022. godine iznose 14.029.661,79 KM, te je u navedenom periodu naplaćeno samo 2,4% od potraživanog iznosa, odnosno, 341.239,17 KM. Posmatrajući samo 2022.

godinu, potraživanja po osnovu troškova krivičnog postupka iznose 23.988,46 KM, dok je naplaćeno 3.131,10 KM, odnosno, procenat naplate potraživanja po osnovu troškova krivičnog postupka u 2022. godini iznosio je 13,1%.

**Pregled ukupnih potraživanja po osnovu troškova paušala
za period 2011. - 2022. godina**

PERIOD	UKUPNO POTRAŽIVANJE (KM)	UKUPNO UPLATA (KM)	NENAPLAĆENO POTRAŽIVANJE (KM)	PROCENAT NAPLATE
2011.	0.00	0.00	0.00	0%
2012.	28,573.73	0.00	28,573.73	0%
2013.	0.00	0.00	0.00	0%
2014.	4,000.00	500.00	3,500.00	13%
2015.	0.00	0.00	0.00	0%
2016.	15,970.01	0.00	15,970.01	0%
2017.	4,631.20	2,139.10	2,492.10	46%
2018.	17,246.30	1,760.32	15,485.98	10%
2019.	46,555.99	25,925.52	20,630.47	56%
2020.	125,499.02	23,098.96	102,400.06	18%
2021.	55,256.98	11,445.94	43,811.04	21%
2022.	23,083.80	9,384.50	13,699.30	41%
UKUPNO	320,817.03	74,254.34	246,562.69	23%

Paušalni iznos utvrđuje se po slobodnoj ocjeni za svaki pojedinačni postupak cijeneći trajanje i složenost postupka, kao i imovno stanje onoga ko se obavezuje na plaćanje paušalnog iznosa, s tim da visina ne prelazi iznos od 5.000 KM. Posmatrajući period od 2011. do 2022. godine, ukupna potraživanja po osnovu troškova paušala su iznosila 320.817,03 KM, te je u navedenom periodu naplaćeno ukupno 74.254,34 KM, odnosno 23% od ukupnog iznosa potraživanja. Kada je u pitanju 2022. godina, ukupna potraživanja po osnovu troškova paušala su iznosila 23.083,80 KM, te je naplaćeno ukupno 41% od navedenog iznosa potraživanja, odnosno, 9.384,50 KM.

**Pregled ukupnih potraživanja po osnovu oduzete imovinske koristi
za period 2011. - 2022. godina**

PERIOD	UKUPNO POTRAŽIVANJE (KM)	UKUPNO UPLATA (KM)	NENAPLAĆENO POTRAŽIVANJE (KM)	PROCENAT NAPLATE
2011.	143,856.21	0.00	143,856.21	0%
2012.	416,256.56	113,566.15	302,690.41	27%
2013.	1,792,197.53	215,598.84	1,576,598.69	12%
2014.	1,159,472.22	147,465.44	1,012,006.78	13%
2015.	1,033,076.10	541,468.21	491,607.89	52%
2016.	5,526,916.87	124,095.38	5,402,821.49	2%
2017.	7,149.82	5,550.00	1,599.82	78%
2018.	1,423,139.06	724,303.25	698,835.81	51%
2019.	6,836,101.05	3,094,096.20	3,742,004.85	45%
2020.	3,794,475.11	818,781.90	2,975,693.21	22%
2021.	525,543.62	195,792.50	329,751.12	37%
2022.	755,843.78	109,598.17	646,245.61	15%
UKUPNO	23,270,171.72	6,090,316.04	17,179,855.68	26%

Imovinska korist je svako ekonomsko dobro koje je direktno ili indirektno proisteklo iz krivičnog djela, a sastoji se od bilo koje imovine, te je Krivičnim zakonom Bosne i Hercegovine jasno precizirano oduzimanje imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom.

Potraživanja po osnovu oduzete imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom imaju najveći udio u ukupnom iznosu potraživanja po osnovu novčanih kazni u krivičnim postupkom, preko 54,8%. U periodu od 2011. do 2022. godine, potraživanja po osnovu protupravno stečene imovinske koristi iznosila su 23.270.171,72 KM, te je u istom periodu naplaćeno 26%, što iznosi 6.090.316,04 KM. Kada je u pitanju 2022. godina, potraživanja po osnovu imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom iznose 755.834,78 KM, te je naplaćeno ukupno 15% navedneog iznosa potraživanja, odnosno 109.598,17 KM.

Procenat naplate troškova krivičnog postupka i imovinske koristi pribavljene izvršenjem krivičnog djela, te novčane kazne (novčana kazna od pravnih lica) nije visok iz razloga što Sud, prilikom provjere imovnog stanja dužnika, u većini slučajeva utvrdi da dužnik nema imovine koja bi bila određena kao sredstvo i predmet izvršenja.

Iz tog razloga izvršenje se uglavnom pokušava provesti na pokretnim stvarima dužnika, pa se takva rješenja o izvršenju, u skladu sa zakonom, dostavljaju mjesno nadležnim sudovima, pred kojima postupak traje prilično dug vremenski period i često završava bez uspjeha. Sud je već ranije, prije otprilike 2-3 godine, dao prijedlog da tužioc, u ranijim fazama istrage, u skladu sa članom 73. Zakona o krivičnom postupku BiH, podnose prijedlog da se privremeno zabrani raspolaganje nekretninama ili novčanim sredstvima dužnika, posebno kad se radi o velikim iznosima novca, međutim tužioc se često toga ne pridržavaju. Ovaj prijedlog Suda dat je Tužilaštvu BiH s obzirom na činjenicu da dužnici za vrijeme trajanja krivičnog postupka otuđe svoje nekretnine, ili novac prebace na druge račune, odnosno dovedu se u stanje da nemaju nikakve imovine na svom imenu.

Doprinos navedenoj situaciji daje i činjenica da, za razliku od entiteta, država Bosne i Hercegovina nema Agenciju za upravljanje oduzetom imovinom, koja bi se brinula o svim aspektima unosa vrijednosti privremeno oduzete imovine u budžet Bosne i Hercegovine.

Kao što je već navedeno, Sud Bosne i Hercegovine je poduzeo sve moguće korake kako bi se osigurala naplata novčanih potraživanja, te su upućene inicijative za izmjenu i usklađivanje zakonske regulative i adekvatno rješavanje pitanja prinudne naplate troškova krivičnog postupka, oduzete imovinske koristi i imovinskopravnog zahtjeva, s ciljem pravne zaštite interesa države Bosne i Hercegovine, koje bi trebalo zastupati Pravobranilaštvo BiH.

Uvid u detaljnije podatke se može izvršiti putem dostavljenih obaveznih analitičkih obrazaca u prilogu teksta, pomoćnim knjigama Suda, dodatnim obrazloženjima kroz zabilješke, kao i u glavnoj knjizi koja se vodi u MFT.

S poštovanjem,

PREDSJEDNIK
SUDA BOSNE I HERCEGOVINE
Ranko Debevec

RD

Prilog:

- * set propisanih obrazaca
- * Izjava o odgovornosti za ostvarivanje ciljeva institucije
- * lista internih akata
- * Izvještaj o radu za 2022. godinu
- * CD

Sud Bosne i Hercegovine, Sarajevo, ul. Kraljice Jelene br. 88;
Telefon ++ 387 33 707 301, 707 100, 707 596; Fax: ++ 387 33 707 320

